Virtuaalinen konserttitalo avautuu internetiin

Lapin Kansa 23.1.07

Klassisen musiikin konsertteja voi ruotia muiden kuulijoiden kanssa

■ Elina Melamies
ROVANIEMI

Oululainen säveltäjä **Ilmari Mäenpää** testasi vuonna 2003 videoneuvottelupalvelua, kun hän kuuli klassista musiikkia. Se tuli neuvottelukaverin taustalla soivasta radiosta.

– Konsertin tärkeimpiä ulottuvuuksia on sosiaalisuus: musiikinkuuntelun lisäksi siellä ollaan vuorovaikutuksessa, Mäenpää ajatteli.

Ideasta syntyi 3. helmikuuta avattava ilmainen virtuaalinen konserttitalo. Reaaliaikaisien ja tallennettujen konserttien kokemisen lisäksi käyttäjä voi keskustella sivustolla vierailevien muiden kuulijoiden kanssa.

Palvelun käyttäminen vaatii internet-yhteyden ja web-kameran. Konsertin lähettäjä tarvitsee kotitietokoneen ja siihen kytketyn videokameran mikrofoneineen.

Eivätkö rahisevat kotikuulokkeet koettele ammattimuusikon ylpeyttä? Mäenpää näkee tekniikan rajoitusten sijaan mahdollisuutena.

– Kuvan ja äänen kautta välittyvä tunnelma tarjoaa enemmän kuin korkeatasoisen äänitteen kuuntelu. Live-konsertin poikkeuksellisuus korvaa asioita, joita rahalla voisi tehdä laadukkaammin. Laadun kehittämisessä ei ole yläraja, Mäenpää muistuttaa.

Portaali ei ole sidoksissa mihinkään instituutioon tai lähetyspaikkaan. Siellä esiintyäkseen on tosin oltava ammattimuusikko.

Konserttitalo, kirjasto ja kohtauspaikka

Konserttitalon lisäksi portaalista tulee kirjastotalo ja kohtauspaikka. Tulevaisuudessa se kokoaa tietoa ja opetusmateriaalia klassisesta musiikista ja muista valtavirtaan kuulumattomista lajeista, kuten jazzista. Oulun ammattikorkeakoulun lehtori **Kari Kuosmanen** on luvannut portaaliin kokoelmansa, Suomen laajimman digitaalisen nuottikirjaston. Tämä palvelisi erityisesti muusikkoja.

HELENA NISSILÄ

■ Säveltäjä Ilmari Mäenpää ja tutkija Lasse Niesilä ovat kehittäneet virtuaalisen konserttitalon talkootyönä. – Sisällöntuotantohankkeita on hankalaa rahoittaa, vaikka juuri sisältö ratkaisee. Mikäs sen korkeatasoisempaa ja tuotecumpaa sisältöä onkaan kuin klassinen musiikki. Sama sisältö voidaan jakaa konserttisalia laajemmalle ja tehdä vaikkapa tallenteeksi, Mäenpää pohtii.

– Muusikot haluaisivat myös nähdä, miten maailman suurten konserttitalojen kapellimestarit harjoituttavat orkesteriaan, Mäenpää visioi.

Tärkeää on myös yleisön tavoittaminen.

– Esimerkiksi vanhan, periodisoittimilla soitettavan musiikin konsertissa on 10 - 20 kuulijaa. Olen onnellinen, jos ammattitaitoiset soittajat tavoittavat palvelun kautta satapäisen yleisön.

Esiintyjille verkon tapahtumat eivät näy. Tulevaisuudessa yleisön käymiä verkkokeskusteluja voisi vaikkapa heijastaa konserttisaliin.

– Palvelu ei syrjäytä konserttiinstituutiota. Se syö sitä yhtä vähän kuin televisio söi elokuvaa. Virtuaalisuus tarjoaa kurkistusikkunan konserttiin, jonne nyt voivat uskaltautua nekin, jotka eivät ole siellä aiemmin käyneet.

Ainoa maailmassa

Maailmassa ei ole vastaavanlaisia portaaleja. Mäenpään mukaan Suomi sopii pioneeriksi, koska se edustaa teknisesti ja musiikillisesti maailman terävintä kärkeä. Myös pitkät etäisyydet vaihdittavat kehitystä.

– Uudellamaalla on paljon konsertteja, mutta seuraapas niitä Rovaniemeltä, hän heittää.

Aluksi konsertteja voi seurata noin tuhat aktiivista käyttäjää. Teknisesti ylärajaa ei ole, taloudellisesti on.

Tutkija **Lasse Nissilän** kanssa talkootyönä syntynyttä portaalia on tarkoitus laajentaa myös sisällöllisesti, kunhan rahoitus löytyy, yhteyskunnan tuella tai mainostuloina.

Ensimmäistä virtuaalikonserttia seurataan ympäri maailmaa. Palvelusta on kansainvälisestikin toivottu klassisen musiikin piristysruiskett a.

– Ulkomailla on hyvä laajeta, mutta ensin systeemin pitää toimia Suomessa. Etenemisnopeus ei ole tärkeää, vaan se, että se palvelee alkuperäistä käyttötarkoitusta.

Konserttitalo osoitteessa e-concerthouse.com.

Eeva-Liisa Rasmus ja joikusovitukset ensimmäisen virtuaalikonsertin helmiä

E-concerthousen ensimmäisessä virtuaalikonsertissa kuka tahansa voi osallistua internetin välityksellä **Ilmari Mäenpään** sävellyskonserttiin. Temppeliaukion kirkossa Helsingissä 3. helmikuuta kuullaan Mäenpään kolme sovitusta **Niilo Rasmuksen** joiuista: Gufihttar, Ealin Balgat ja Olat Ande.

Niilo Rasmus on utsjokelaisen Jiella-yhtyeen säveltäjä, sanoittaja ja sovittaja. Jiellaan kuuluvat myös hänen tyttärensä. Joikusovitusten solistina on aiemmin kuultu **Jenna Rasmusta**, nyt jousikvartetin kanssa esiintyy Ivalossa opettajana työskentelevä **Eeva-Liisa Rasmus**.

Konsertin uusi ulottuvuus, virtuaalisuus, ei vielä näy muusikoille asti. Eeva-Liisa Rasmus myöntää sen kuitenkin tuovan lisäjännitystä esiintymiseen. Enimmillään häntä kuuntelee internetissä tuhat käyttäjää.

– Toivottavasti sitä ei tule ajateltua. Jo kirkossa on tilaa 700 kuulijalle. En ole vielä kertonut esiintymisestä tuttavilleni, mutta varmasti joku heistä seuraa konserttia netissäkin, Rasmus uskoo.

Jousien rytmi ei ole poppia

Joikuperinteen edustajan ja jousikvartetin 18 minuutin kokonaisuus yhdistää kaksi erilaista musiikkiperinnettä. Jousisoittimien kanssa ensimmäistä kertaa yhteistyötä tekevän Eeva-Liisa Rasmuksen mukaan vaikeinta on se, ettei jousista löydy laulajan tueksi samanlaista rytmipohjaa kuin pop-musiikista. Kuinka joikuperinteen edustaja osaa ajoittaa laulunsa oikein?

– Tottumattoman korvaan rytmi voi kuulostaa jopa epämääräiseltä, Rasmus nauraa jatkaen, että lyömäsoittimen sijaan tempo löytyi keskittymällä seuraamaan tiettyä soitinta. Yhdessä kappaleista se on alttoviulu.

Ilmari Mäenpää sanoo, että solisti solahti harjoituksissa musiikkiin kuin kala veteen. Eeva-Liisa Rasmus tunnustaa, että kotona eniten huolettanut kappale onnistuikin kvartetin kanssa parhaiten.

– Taisi johtua kovasta harjoittelusta, hän miettii.

Jatkoa joiuille

Ilmari Mäenpää mielii jatkoa joikusovituksilleen.

– Saamani palautteen perusteella voin olettaa, että musiikille olisi vientiä ulkomaillakin. Joikusovitukset kohtaavat erilaisen yleisön kuin populaarimusiikin keinoin toteutettu juttu, Mäenpää tietää.

Ilmari Mäenpään sävellyskonsertissa esiintyvät myös sopraano **Helena Juntunen**, tenori **Tuomas Katajala**, mezzosopraano **Virpi Räisänen**, pianisti **Markus Vaara** ja harmonikkataiteilija **Timo Kinnunen**.

Konserttia pääsee seuraamaan osoitteessa www.e-concerthouse.com.